

pan

PhDr. Daniel Čermák, Ph.D.

Sociologický ústav

Akademie věd ČR

V Lubenci dne 23. března 2018

Otevřená reakce na článek zveřejněný v časopisu Zprávy ze Správy, jaro 2018

Vážený pane Čermáku,

v nejnovějším čísle čtvrtletníku Zprávy ze Správy, jaro 2018, který jeho vydavatel - SÚRAO pravidelně posílá obyvatelům lokalit vytipovaných pro hlubinné úložiště jaderných odpadů, vyšel článek *Informovanost a postoj k hledání lokality pro hlubinné úložiště v okolí Dukovan a Temelína*, pod kterým jste podepsán. Jak je uvedeno v článku, jeho cílem je porovnat informovanost obyvatel dvou nových a sedmi původních lokalit. Z rozboru zjištění znázorněného hned v prvním grafu ale vyplývá, že největší mezery v informovanosti má ten, kdo dotazovaným otázku pokládal. Netuším, jestli jste ji zformuloval Vy osobně nebo někdo z Vašich spolupracovníků nebo Vám ji připravili přímo v SÚRAO (Podle dalších otázek o penězích bych tipoval poslední možnost). Manipulování dotazovaných, že „**povolením geologického průzkumu obec umožní pouze provedení, nikoli výstavbu hlubinného úložiště**“ je jen reprízou toho, čeho jsme byli svědky v nedávné minulosti.

Tvrzení, že případný souhlas obcí s geologickým průzkumem není souhlasem s úložištěm, se začalo objevovat už někdy kolem roku 2009 a mělo v obyvatelích lokalit navodit zdání, že při průzkumu půjde jen o samotné zjištění geologických poměrů v lokalitách, ale na ten podstatný souhlas s úložištěm se obcí bude dotazovat někdo později. **Účelem této manipulace bylo odpoutat pozornost obcí z fáze rozhodování před geologickými průzkumy a zajistit tím co možná nejhladší průběh rozhodování o stanovení průzkumného území, v němž mají obce alespoň nějakou šanci ovlivnit svoji budoucnost.**

Jak ukázala medializovaná kauza **Lithium**, po vzájemném přehazování problému mezi MPO a MŽP na obou ministerstvech možná ke svému údivu zjistili, že **ve fázi realizace geologického průzkumu už následné těžbě lithia zahraničními těžaři není schopno zabránit ani jedno z obou ministerstev**. Dalo by se proto očekávat, že ani takováto manipulace z dílny SÚRAO nebude mít šanci najít mnoho věřících. Přesto se právě nyní, kdy **SÚRAO znovu podává žádosti o stanovení průzkumných území**, objevuje znovu a jako „nosič“ manipulace je použit článek, pod kterým je podepsán vědecký pracovník Sociologického ústavu Akademie věd ČR. **V uvedených souvislostech by se případná důvěra obcí ve Vámi šířené manipulace mohla ukázat pro budoucnost jejich obyvatel jako zcela zásadní.**

Když potlačím úvahu, že byste na této manipulaci měl aktivní podíl, pořád tu ještě zbývá možnost, že jste k ní byl využit. Pak si ale neumím odpovědět na otázku, zda je běžné, že se vědec prostřednictvím své práce opatřené puncem AVČR dále podílí na šíření manipulace, aniž by si poměrně snadným způsobem ověřil pravdivost dále šířených vstupních informací. V opačném případě by totiž musel zjistit, že **není v pravomoci obcí cokoli umožnit povolením geologického průzkumu, protože obce zkrátka geologický průzkum vůbec nepovolují**. Pokud bych se měl držet použitého termínu povolování, tak geologický průzkum povoluje Ministerstvo životního prostředí ČR tím, že rozhodne o stanovení průzkumného území. **Obce jsou ze zákona účastníky správního řízení, ale i tak mezi jejich práva stanovená správním řádem nepatří cokoli zakazovat nebo povolovat**. Tolik zjednodušeně základní informace, když už jste si ji nenašel Vy. Ačkoli takové obecné povědomí má už v lokalitách poměrně dost lidí, ze sociodemografických charakteristik Vašeho výzkumu přesto vyšel jako nejlépe informovaný typ solidní pán minimálně středního věku s vysokoškolským titulem (- také vědec?). Ten však, jak odhalil Váš výzkum, je ochotný slepě uvěřit každé dezinformaci jen proto, že mu ji „natroubila“ kdekjaká uměle vytvořená autorita.

Pavel Pavlík, Lubenec

ppavlik<zavináč>atlas.cz

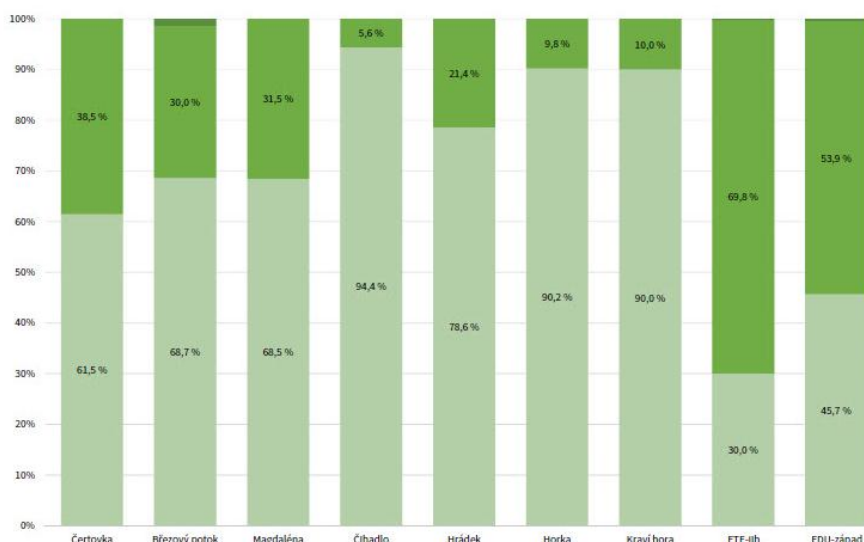
Informovanost a postoj k hledání lokality pro hlubinné úložiště v okolí Dukovan a Temelína

Daniel Čermák

Tento článek vychází z průběžných výsledků Sociálně ekonomické řada dotazníkových šetření mezi obyvateli staršími osmnácti

lokality ví, že povolením geologického průzkumu obec umožní pouze provedení, nikoli výstavbu hlubinného úložiště. Zatímco obyvatelé původních lokalit to ví z 61 až 94 %, ve dvou nových lokalitách je znalost tohoto faktu podstatně nižší. V ETE-jih jen 30 % a v EDU-západ 46 %, což je příznivější výsledek, ale stále nedosahuje hodnot, jako u obyvatel původních lokalit.

nových lokalitach odhalíme, že o něco častěji disponují tvečnou informací muži ve srovnání s ženami a podle vzdělání jsou častěji informováni vysokoškoláci, naopak lidé se základním vzděláním méně často. Při srovnání podle věku nelze přehlédnout, že mladí lidé jsou informováni výrazně méně.

graf 1:

Znalost skutečnosti, že povolením geologického průzkumu obec umožní pouze provedení, nikoli výstavbu hlubinného úložiště (v %)

- Ano, víte
- Ne, nevíte, je to pro Vás nová informace
- Neví, neodpověděl